

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

JUNIE 2019

GESKIEDENIS V2

PUNTE: 100

TYD: 2½ uur

Hierdie vraestel bestaan uit 7 bladsye en 'n addendum van 10 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit AFDELING A en AFDELING B, wat op die voorgeskrewe inhoudsraamwerk in die KABV-dokument gebaseer is.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

VRAAG 1: BURGERLIKE VERSET, 1970's TOT 1980's: SUID-AFRIKA

VRAAG 2: DIE OPKOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA EN DIE AANVAARDING VAN DIE VERLEDE

AFDELING B: OPSTELVRAE

VRAAG 3: BURGERLIKE VERSET, 1970's TOT 1980's: SUID-AFRIKA – DIE KRISIS VAN APARTHEID IN DIE 1980's

VRAAG 4: DIE KOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA EN DIE AANVAARDING VAN DIE VERLEDE:
ONDERHANDELDE OOREENKOMS EN DIE RNE

VRAAG 5: DIE EINDE VAN DIE KOUE OORLOG EN 'N NUWE WÊRELDORDE: DIE GEBEURE VAN 1989

2. AFDELING A bestaan uit TWEE brongebaseerde vrae. Bronmateriaal wat benodig word om hierdie vrae te beantwoord, kan in die ADDENDUM gevind word.
3. AFDELING B bestaan uit DRIE opstelvrae.
4. Beantwoord TWEE vrae soos volg:

Minstens EEN moet 'n brongebaseerde vraag wees en minstens EEN moet 'n opstelvraag wees.
5. In die beantwoording van die vrae moet jy jou kennis, vaardighede en insig toepas.
6. Die blote oorskryf van die bronne as antwoorde sal kandidate benadeel.
7. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik word.
8. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

Beantwoord EEN vraag uit hierdie afdeling. Bronmateriaal wat gebruik moet word om hierdie vrae te beantwoord, is in die ADDENDUM vervat.

VRAAG 1: HOE HET DIE VERSKILLENDEN JEUGORGANISASIES EN LEIERS DIE SUID-AFRIKAANSE JEUG IN DIE 1970's BEÏNVLOED?

Bestudeer Bron 1A, 1B, 1C en 1D en beantwoord die vrae wat volg.

1.1 Lees Bron 1A.

- 1.1.1 Definieer die begrip '*Swart Bewussyn*' in jou eie woorde. (1 x 2) (2)
- 1.1.2 Volgens DuBois, wat was die mees belangrikste stap in die persoonlike bevryding van swart mense? (1 x 2) (2)
- 1.1.3 Wat, volgens die bron, was die doelwit van die wêreldwye beweging van swart denkers? (2 x 1) (2)
- 1.1.4 Waarom dink jy sou koloniste (konserwatiewe wit Suid-Afrikaners), negatief teenoor die filosofie van Swart Bewussyn reageer? (2 x 2) (4)
- 1.1.5 Lewer kommentaar op die bruikbaarheid van hierdie bron vir 'n historikus wat die grondslag (ontstaan) van die Swart-bewussynbeweging in die 1970's bestudeer. (2 x 2) (4)

1.2 Verwys na Bron 1B.

- 1.2.1 Identifiseer TWEE organisasies wat jeugprogramme vir leierskapontwikkeling verskaf het. (2 x 1) (2)
- 1.2.2 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis om te verduidelik waarom die 'vormingskole' in al vier provinsies gestig is. (2 x 2) (4)
- 1.2.3 Verduidelik op watter wyse die 'vormingskole' swart Suid-Afrikaanse studente beïnvloed het om onderdrukking te weerstaan. (2 x 2) (4)

1.3 Raadpleeg Bron 1C.

- 1.3.1 Hoe, volgens Sibongile Mkhabela, het die SASB die studente van Soweto beïnvloed? (1 x 2) (2)
- 1.3.2 Volgens die bron, watter rol het die volgende leiers in die mobilisering van die Soweto-studente gespeel?
- (a) Tsietsi Mashinini (1 x 2) (2)
- (b) Seth Masibuko (1 x 2) (2)

- 1.3.3 Gebruik die bron en jou eie kennis, om te verduidelik waarom die lede van die SASB teen die gebruik van Afrikaans as 'n medium van instruksie in swart Suid-Afrikaanse skole gekant was. (2 x 2) (4)
- 1.4 Vergelyk Bron 1B en 1C. Verduidelik hoe die inligting in Bron 1B die bewyse in Bron 1C met betrekking tot die impak wat die SASB op die studente van Soweto gehad het, ondersteun. (2 x 2) (4)
- 1.5. Verwys na Bron 1D.
- 1.5.1 Verduidelik die boodskap wat deur hierdie plakkaat oorgedra word. (1 x 2) (2)
- 1.5.2 Verduidelik wat Biko met die volgende aanhaling bedoel het: 'EEN AZANIË EEN NASIE.' (1 x 2) (2)
- 1.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis, skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) waarin jy verduidelik hoe die verskillende jeugorganisasies en leiers die Suid-Afrikaanse jeug in die 1970's beïnvloed het. (8)
- [50]**

VRAAG 2: HOE SUKSESVOL WAS DIE WAARHEIDS-EN-VERSOENINGS-KOMMISSIE (WVK) IN DIE HANTERING VAN SUID-AFRIKA SE VERDEELDE VERLEDE?

Bestudeer Bron 2A, 2B, 2C and 2D om die volgende vrae te beantwoord.

2.1 Verwys na Bron 2A.

2.1.1 Definieer die volgende begrippe in jou eie woorde.

(a) Apartheid (1 x 2) (2)

(b) Amnestie (1 x 2) (2)

2.1.2 Wat, volgens die bron, was die doelwitte van die WVK? (3 x 1) (3)

2.1.3 Waarom dink jy het die ANC op 'n beleid van 'vergewe en vergeet' na 1994 besluit? (2 x 2) (4)

2.1.4 Gebruik jou eie kennis en verduidelik of jy die WVK as slagoffer-vriendelik of oortreder-vriendelik sal beskou. (1 x 2) (2)

2.2 Lees Bron 2B.

2.2.1 Wie, volgens die bron, was as die 'geïmpliseerde ooggetuie' beskryf? (1 x 2) (2)

2.2.2 Hoe, volgens die inligting in die bron, het De Kock by die 'Motherwell Bomontploffing' betrokke geraak? (3 x 1) (3)

2.2.3 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik of De Kock enige berou by die WVK verhore getoon het. (2 x 2) (4)

2.2.4 Watter afleiding kan jy maak rakend die houding van die weduwees na hul ontmoeting met De Kock?
Gebruik bewyse uit die bron om jou antwoord te ondersteun. (1 x 2) (2)

2.3 Raadpleeg Bron 2C.

2.3.1 Verduidelik die boodskap wat die spotprenttekenaar in hierdie spotprent wil oordra. (1 x 2) (2)

2.3.2 Waarom dink jy word die Unie-geboue deur die spotprenttekenaar uitgebeeld? (1 x 2) (2)

2.4 Vergelyk Bron 2B en 2C. Verduidelik die ooreenkoms tussen die twee bronne met betrekking tot De Kock se getuienis by die WVK. (2 x 2) (4)

2.5 Bestudeer Bron 2D.

2.5.1 Hoe, volgens die bron, sou die haat en vyandigheid van die verlede verdwyn? (1 x 2) (2)

2.5.2 Gebruik jou eie kennis om te verduidelik waarom die werk van die WVK as kontroversieel beskou was. (2 x 2) (4)

2.5.3 Lewer kommentaar op die bruikbaarheid van hierdie bron vir 'n historikus wat die doelwitte van die WVK bestudeer. (2 x 2) (4)

2.6. Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis, skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) waarin jy verduidelik hoe suksesvol die WVK in die hantering van Suid-Afrika se verdeelde verlede was. (8)
[50]

AFDELING B: OPSTELVRAE

Beantwoord EEN vraag in hierdie afdeling.

VRAAG 3: BURGERLIKE VERSET, 1970s TOT 1980s: SUID-AFRIKA: DIE KRISIS VAN APARTHEID IN DIE 1980's

'Boikots, sanksies en disinvestering is die mees belangrikste faktore wat tot die ineenstorting van apartheid gelei het.'

Stem jy saam met die stelling? Gebruik relevante voorbeelde van verskillende vorms van internasionale weerstand teen apartheid om jou lyn van argument te ondersteun. **[50]**

VRAAG 4: DIE KOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA EN DIE AANVAARDING VAN DIE VERLEDE: ONDERHANDELDE OOREENKOMS EN DIE RNE

Bespreek krities hoe Suid-Afrika as 'n demokrasie uit die krisis van die 1990's verrys het.

Gebruik relevante bewyse om jou argument te ondersteun. **[50]**

VRAAG 5: DIE EINDE VAN DIE KOUE OORLOG EN 'N NUWE WÊRELDORDE: DIE GEBEURE VAN 1989

Die disintegrasie van die Sowjetunie in 1989 het as 'n katalisator gedien vir Suid-Afrika om met sy politieke transformasie in die 1990's te begin.

Tot watter mate stem jy met die stelling saam. Staaf jou lyn van argument met relevante bewyse. **[50]**

TOTAAL: 100

